



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání 15.9.2009 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Štíchy, soudkyně JUDr. Marie Dvořáčkové a soudce JUDr. Stanislava Žížaly v trestní věci obžalovaného [redacted], nar. [redacted], k odvolání obžalovaného a poškozených [redacted], [redacted] a [redacted], zast. zmocněncem JUDr. Janem Havlem, do rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 3.6.2009, č.j. 4 T 106/2008-271, **t a k t o :**

K odvolání obžalovaného a poškozených se napadený rozsudek podle ust. § 258 odst. 1 písm. b), f) tr.ř. v celém rozsahu zrušuje a podle ust. § 259 odst. 3 tr.ř. se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaný

nar. [redacted] ve [redacted], bytem [redacted], okr. Prachatice,

j e v i n n e n , ž e

dne 22.2.2008 kolem 20.15 hodin na Zadově, k.ú. obce Stachy, okr. Prachatice, na sjezdovce Kobyla, jako lyžař na sjezdových lyžích ve spodní části sjezdovky, poblíže stanoviště vleků, nevěnoval dostatečnou pozornost situaci na sjezdovce a v důsledku toho nestačil včas reagovat na nezl. lyžařku [redacted], nar. [redacted], která po předchozím přibrzdování sjížděla šikmo volnou jízdou ke stanovišti vleků v doprovodu svého otce [redacted], nar. [redacted], který se pohyboval za dcerou s odstupem několika metrů a jistil ji tak zezadu, přičemž po přejetí přední části jejích lyží zleva nezletilou srazil a při nárazu zejména do krajiny břišní či na levou dolní část hrudníku této způsobil oděrku na levé tváři, kousnutí do rtu a roztržení sleziny s nutností jejího operačního odstranění, tedy těžké zranění pro poškození důležitého orgánu, s dobou léčení v trvání nejméně osmi týdnů a s trvalým závažným následkem v podobě snížené obranyschopnosti organismu vůči infekci.

t e d y - jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví,

č í m ž s p á c h a l

trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák.

a o d s u z u j e s e z a t o

podle ust. § 224 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 6 (šesti) měsíců, jehož výkon se podle ust. § 58 odst. 1 tr. zák., § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odkládá na zkušební dobu 1 (jednoho) roku.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen na náhradě škody uhradit:

- **poškozené Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, Rožkotova 1225/1, 140 21 Praha 4, částku 55.897,- Kč (padesát pět tisíc osm set devadesát sedm korun českých),**
- **poškozené [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], částku 54.408,- Kč (padesát čtyři tisíc čtyři sta osm korun českých),**
- **poškozenému [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], částku 10.904,- Kč (deset tisíc devět set čtyři korun českých),**
- **poškozené [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], částku 4.207,- Kč (čtyři tisíce dvě stě sedm korun českých).**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem obžalovaný [redacted] uznán byl vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle § 224 odst. 1 tr. zák. k šestiměsíčnímu trestu odnětí svobody, jehož výkon okresní soud obžalovanému podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložil na jednoroční zkušební dobu. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. zavázal obžalovaného povinností na náhradě škody uhradit poškozené Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví 55.897,- Kč, když poškozené [redacted], [redacted] a [redacted] podle § 229 odst. 1 tr.ř. odkázal s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Shora uvedeného trestného činu se obžalovaný podle zjištění okresního soudu dopustil tím, že dne 22.2.2008 kolem 20.15 hodin na Zadově, k.ú. obce Stachy, okr. Prachatice, na sjezdovce Kobyla jako lyžař na sjezdových lyžích ve spodní části sjezdovky, poblíže stanoviště vleků, z důvodu rychlé riskantní jízdy nestačil včas reagovat na nezletilou lyžařku [redacted], nar. [redacted], která po předchozím přibrzdování sjížděla šikmo volnou jízdou ke stanovišti vleků v doprovodu jejího otce [redacted], nar. [redacted], který se pohyboval za dcerou s odstupem několika metrů a jistil ji tak zezadu, přičemž po přejetí přední části jejích lyží zleva nezletilou srazil a při nárazu zejména do krajiny břišní či na levou dolní část hrudníku této způsobil oděrku na levé tváři, kousnutí do rtu a roztržení sleziny s nutností jejího operačního odstranění, tedy těžké zranění pro poškození důležitého orgánu, s dobou léčení v trvání

nejméně osmi týdnů a s trvalým závažným následkem v podobě snížené obranyschopnosti organismu vůči infekci.

Proti rozsudku obžalovaný odvolal se ihned po jeho vyhlášení v hlavním líčení, obhájce obžalovaného posléze odvolání odůvodnil. Uvádí, že s nalézacím soudem lze souhlasit, že byly provedeny veškeré důkazy, které tento soud pro řádné posouzení věci potřeboval a dodržel tak ust. § 2 odst. 5 tr.ř. Odvolání dále rekapituluje výpověď obžalovaného [REDAKCE], otce poškozené [REDAKCE], jakož i samotné poškozené, kterou učinila v řízení přípravném a protokol o ní byl v hlavním líčení přečten, dalších svědků v hlavním líčení slyšených, a vyjádřil se k důkazům dalším, konkrétně ku znaleckému posudku soudního znalce MUDr. Františka Vorla, Csc, kterého rovněž soud v hlavním líčení vyslechl. Odvolatel shledává, že nalézací soud hodnotil důkazy v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr.ř., přičemž s tímto hodnocením souhlasiti lze, však „nelze již souhlasit s právním posouzením skutkového stavu, které nalézací soud následně provádí v podstatě odcitováním závazného stanoviska odvolacího soudu. Lze tedy plně souhlasit s tím, že nalézací soud bere za prokázané, že mechanismus vzniku zranění je dán tak, jak určil znalec z oboru soudního lékařství, včetně směru jízdy obviněného, když tento mechanismus odpovídá také výpovědi poškozené, ale i místu či směru pádu obviněného po střetu. Nalézací soud pak dospívá k závěru, že nebyla potvrzena skutečnost, že by ke střetu došlo z důvodu rychlé riskantní jízdy obviněného, když poukazuje na výpovědi svědků [REDAKCE] a [REDAKCE]. Přihlíží i k tomu, že otec poškozené také uvedl, že oni jeli cca do 20 km/hod. a obviněný mohl jet dvojnásobnou rychlostí. „Nalézací soud vychází pak z toho, že nebyla v lyžování upravena rychlost jízdy lyžaře, a že obviněný tak mohl jet rychlostí odpovídající jeho schopnostem. Podle nalézacího soudu pak nebylo potvrzeno, že by se obviněný pohyboval po sjezdovce neukázněně, riskantně či jinak vybočoval svým způsobem jízdy z toho, jak se zde pohybovali ostatní lyžaři. Tento závěr je naprosto shodný s názorem obhajoby“, pokračuje odvolatel. Poukazuje dále na to, že shora zmínění svědci ([REDAKCE], [REDAKCE]) v naprosté shodě vypovídají, že jejich rychlost jízdy odpovídala běžnému standardu, v tomto směru jak svědci, tak znalecký posudek z oboru soudního lékařství naprosto vylučují tvrzení otce poškozené jak ve způsobu a střetu s poškozenou, tak co do vysoké rychlosti jízdy obviněného. Odvolatel konkrétně uvádí „je zřejmé, že tento svědek ([REDAKCE]) jízdu obviněného ani vlastní střet v podstatě neviděl, zaregistroval jen zlomek střetu a zbytek jeho tvrzení jsou jeho vlastní dedukce ve prospěch jeho jízdy s dcerou“ a dovozuje, že z provedeného dokazování vyplývá, že „příčinou samotného střetu byla skutečnost, že obviněný měl zakrytý výhled na poškozenou jejím otcem, a proto na její přítomnost v dráze jeho jízdy nemohl včas a v dostatečném časovém odstupu reagovat... Podle obhajoby proto lze mít za prokázané, že obviněný včas a v dostatečné vzdálenosti objížděl objekt dospělého lyžaře, když poškozená mu byla tímto lyžařem, otcem poškozené, zakryta. Po jejím spatření reagoval jak bylo nelépe proveditelné a vyhnul se poškozené s tím, že ji zachytil či udeřil pouze rukou, a to silou malé až možné střední intenzity“. Poznámává dále odvolatel, že odhlédnout nelze ani od dalších skutečností, které na střet měly vliv, v první řadě je otázkou vhodnost nočního lyžování dítěte stáří a schopností poškozené při osvětlení, které musí vrhat stíny v souvislosti s tím, že otec poškozené jel za poškozenou, čímž musel rychlejšímu jezdcí poškozenou zakrývat, přičemž se jedná o skutečnost, která je řešena pokynem pro instruktory vždy jet před žákem. Zmiňuje, že poškozená nebyla k nočnímu lyžování objektivně vhodně oblečena a domnívá se, že nutné přihlídnout i k tomu, že v době kdy ke střetu došlo poškozená absolvovala již šestou jízdu na těžkém sněhu, který musel být pro dítě jejího věku obtížně zvladatelným.

„Z hlediska shora uvedeného skutkového hodnocení nalézacího soudu pak je v rozporu skutková věta rozsudku, kdy je příčinou střetu uvedena rychlá, riskantní jízda obviněného. Současně je pak se skutkovým hodnocením v zásadním rozporu právní hodnocení skutkového stavu, které nalézací soud provedl v souladu s právním názorem uvedeným ve zrušovacím rozhodnutí odvolacího soudu. Odvolací soud pak tento právní názor vyslovil, ačkoli nalézací soud již své prvé zprošťující rozhodnutí vydal na základě řádně zjištěného skutkového stavu, podrobně zdůvodněného právního názoru, a to bez dalšího provádění důkazů, tedy na stejném skutkovém základu, a to přesto, že právě nalézací soud podle zásad trestního práva je ten, který vzhledem k tomu, že bezprostředně provedl důkazy, jediný může řádně tyto důkazy jednotlivě i v jejich všech souvislostech hodnotit“, pokračuje dále odvolatel a uvádí, že bezesporu v tomto případě došlo k účinku či následku ve formě těžké újmy na zdraví poškozené, a to v příčinné souvislosti se střetem s obviněným. „Podle názoru obhajoby však bylo provedenými důkazy vyvráceno, že by příčinou střetu byl způsob a rychlost jízdy obviněného. Pro naplnění skutkové podstaty uvedeného trestného činu je zapotřebí prokázat nedbalostní zavinění obviněného dle § 5 tr. zák., ať již vědomé, tedy že obviněný věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nepůsobí, či nevědomé, tedy že obviněný nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Odvolání dále konstatuje, že z hlediska zavinění odsuzující rozhodnutí obviněnému přičítá porušení povinnosti občana stanové § 415 obč. zák., tedy nedodržení generální prevence. Podle výkladu k občanskému zákoníku není odpovědným ve smyslu § 415 obč. zák. ten, kdo si v občanskoprávním styku počíná podle podmínek konkrétní situace natolik bedlivě (pozorně, ohleduplně), aby přitom nezpůsobil škodu na zdraví, majetku, právech druhého, přírodě či životním prostředí. Odvolatel dále uvádí, že „v souvislosti s tím je pak zejména ve zrušovacím usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích řešeno, zda lze ve vztahu k zavinění aplikovat pravidla FIS (desatero), která nebyla jako závazná do českého práva přijata. Obhajoba nesouhlasí s tím, že by porušení některého z těchto pravidel bylo možno dovozovat přímo z hlediska zavinění do trestního práva. Lze však samozřejmě takovéto porušení přenést jako porušení ust. § 415 obč. zák. v konkrétním případě... při skutkovém závěru shodným s nalézacím soudem, že obviněný jel rychlostí odpovídající ostatním dospělým lyžařům, nejel riskantní jízdou a jel způsobem odpovídajícím jeho zkušenostem a jeho schopnostem, nemohl porušit ustanovení bodů 1 – 2 pravidel. Bylo prokázáno, že zvolil jízdni stopu tak, aby neohrožoval lyžaře, o kterém věděl, tedy otce poškozené, jedoucího před ním. Neporušil tak ani bod 3 pravidel. Jelikož tak, jak nebylo vyvráceno, předjížděl s odstupem, který byl dostatečný a bezpečný od otce poškozené, na kterého reagoval a se kterým se také nestřetil, nemohl porušit ani ustanovení bodu 4 pravidel“. Tvrdí se dále v odvolání, že o poškozené obviněný nevěděl a vědět nemohl, protože byla zakryta nad ní jedoucím otcem, na poškozenou reagoval ihned po spatření a manévr, který provedl, byť vedl k jeho následnému pádu, přinejmenším zabránil možnosti přímého střetu a též, že „na žádném lyžaři, tedy uživateli sjezdovky, nelze vyžadovat takovou povinnost, která by vedla k absolutního zamezení střetu za všech okolností... při právním posouzení zjištěného skutkového stavu pak není bráno v úvahu, že při každém sportu je dáno určité riziko vyplývající z tohoto sportu, který každý sportovec postupuje“. Trestní odpovědnost pachatele pak nastupuje po překročení hranice tohoto rizika z konkrétního sportu vyplývajícího, když na tomto místě odvolatel odkazuje na rozhodnutí NS ČR sp.zn. 5 Tdo 997/2002. Přesvědčen je tedy obžalovaný, že neporušil ani povinnosti stanovené mu § 415 obč. zák. a svým jednáním nenaplnil skutkovou podstatu trestného činu ublížení na zdraví

podle § 224 odst. 1 tr. zák. Pokud se týká rozhodnutí okresního soudu o náhradě škody odvolatel souhlasí s výrokem, že poškození [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] odkázání byli se svými nároky na řízení občanskoprávní, však zastává názor, že „stejný postup měl být zvolen i vůči Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, když i zde může obviněný odpovídat pouze co do míry svého zavinění na vzniklém následku“.

Navrhuje tedy obžalovaný, aby Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací napadený rozsudek Okresního soudu v Prachaticích zrušil, obžalovaného obžaloby zprostil, případně, shledá-li za nutné provádět další důkazy, by věc okresnímu soudu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Zmocněnec poškozených [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] Veverkových napadá výrok rozsudku o náhradě škody, kterým poškození byli s nárokem na její náhradu odkázání na řízení ve věcech občanskoprávních. Nesouhlasí s argumentací soudu prvního stupně, který výrok o náhradě škody ve vztahu k poškozeným odůvodnil tak, že není sice pochyb o tom, že poškození nárok na náhradu škody mají, však že není schopen určit, jaká část náleží poškozeným, a to zejména vzhledem ke skutečnosti, že soud spatřuje určitou část spoluzavinění na straně otce poškozené při výuce dcery, neboť nedodržel pravidla pro její výuku, tedy nejel první v pořadí. Poškození jsou toho názoru, že otec nezletilé ke vzniku škody nijak nepřispěl, neboť [REDAKCE] jel asi pět metrů za nezletilou, nejel v bezprostřední blízkosti za ní a nezavinil, že obžalovaný nezletilou při jízdě ze svahu přehlédl. Není totiž neobvyklé při lyžování, že se před lyžaři nacházejí lyžaři jiní, a to v odstupu, který byl mezi otcem nezletilé a nezletilou, bylo tedy na obžalovaném, aby jel tam, kam skutečně vidí. Odkazuje rovněž na usnesení krajského soudu č.j. 23 To 54/2009-251, že obžalovaný choval se na sjezdovce způsobem, v jehož příčinné souvislosti je zranění poškozené, když původ, resp. příčina takového zranění nespočívá ani v náhodě, ani v jednání samotné poškozené. Poškození zastávají názor, že nároky na náhradu škody řádně vyčíslili a doložili a měl jim tedy okresní soud uplatněný nárok na náhradu škody v plné výši přiznat. Přesto uvádí, že i kdyby závěry soudu okresního o otcově spoluzavinění byly správné, výrok o náhradě škody ve vztahu k nezletilé [REDAKCE] a její matce [REDAKCE] správný není, protože i za shora uvedeného předpokladu poškozená [REDAKCE] oprávněna je požadovat náhradu škody na obžalovaném jako solidárním dlužníkem v plné výši, a pokud obžalovaný bude názoru, že na škodě se podílel někdo další, je na něm, aby se s ním vypořádal. Skutečnost tato však nemá dopad na právo poškozené [REDAKCE] dožadovati se náhrady škody v plné výši. Obdobná situace je také v případě poškozené [REDAKCE]. Navrhuje tedy zmocněnec, aby napadený rozsudek byl ve výroku o náhradě škody změněn a poškozeným přiznan nárok na náhradu škody v plné výši.

Státní zástupce se ve veřejném zasedání k oběma odvoláním vyjádřil a především poukázal, ježto obhajoba argumentuje polemicky o ust. § 415 obč. zák., že třeba v souvislosti této připomenout rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 8 Tdo 1140/2008, dle kterého použití právní kvalifikace podle ust. § 224 odst. 1 tr. zák. přichází v úvahu i pokud pachatel z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví při takové činnosti, která právním předpisem upravena není. Takové nedbalostní zavinění lze dovozovat právě z nedodržení ust. § 415 obč. zák., které upravuje tzv. prevenční povinnosti občana předcházet škodám. K tzv. desateru FIS zmínil státní zástupce, že sice z hlediska formálně právního nejde o pravidla závazná, však považovati je lze za určitou konkretizaci prevenční povinnosti podle § 415 obč. zák. pro pohyb lyžařů na sjezdovce. V souvislosti této třeba poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 1506/2004, byť jde o rozhodnutí občanskoprávní, však řešen případ

skutkově velmi obdobný, přičemž v tomto rozhodnutí konstatoval Nejvyšší soud, že pravidla chování pro lyžaře Mezinárodní lyžařskou federací FIS vydaná, obsahují normy, jejichž dodržováním má být zajištěna bezpečnost lyžařů na sjezdovce a slouží tak předcházení vzniku škod s nimiž zákon odpovědnost spojuje. Vyjádřil názor, ať již jsou tato pravidla pramenem práva či nikoli, že pro lyžaře závazná jsou. Způsob jízdy obžalovaného však s nimi souladný nebyl, když především podle bodu 3 zmiňovaných pravidel lyžař přijíždějící zezadu musí svou jízdou zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním, resp. bod 4, který týká se závěrečného manévru obžalovaného, který zleva podjížděl otce poškozené, neboť předjíždět se může zeshora nebo zespoda, zprava či zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru. Takový dostatek prostoru měl povinnost obžalovaný poskytnout nejenom otci poškozené, ale i jí samotné, neboť ji podjížděl. Argumentuje-li se v odvolání obžalovaného svízelnými výhledovými možnostmi, neboť otec poškozené obžalovanému výhled zakrýval, dle státního zástupce třeba takovou argumentaci brát s rezervou, neboť námitka tato platí pro určitý krátký okamžik, ale jak vyplývá z výpovědi obžalovaného, situace na sjezdovce nebyla taková, že dotčení lyžaři by vzájemně se kryli. Možno připustit, že otec poškozené mohl obžalovanému výhled ztížit, ale nikoli trvale.

Pokud jde o tvrzení, že obžalovaný jel běžnou rychlostí, stejnou jako jeho kamarádi, třeba zmínit, že lyžař může volit takovou rychlost, aby měl možnost reagovat na nenadálou překážku, což je analogické dopravě, neboť není důvodu sjezdovku považovat za zvlášť specifickou oproti běžným dopravním situacím. Zmínil státní zástupce, že obžaloba netvrdí, že obžalovaný jel nějakým vysloveně hazardérským způsobem, proto užitá mírnější právní kvalifikace podle ust. § 224 odst. 1 tr. zák., ale obžalovaný volil nesprávnou techniku jízdy na lyžích, nepřizpůsobil ji konkrétním výhledovým poměrům. V odůvodnění napadeného rozsudku uváděnému spoluzavinění otce poškozené zaujal státní zástupce stanovisko, že v posuzované věci otec poškozené nebyl v pozici instruktora, neboť jednalo se o „docela normální společnou jízdu otce s dcerou a dcera nebyla úplná začátečnice, byla to lyžařka, která už měla určité zkušenosti“. Státní zástupce navrhl proto napadený rozsudek částečně zrušit, a to ve výroku o náhradě škody, a poškozeným jejich nároky přiznat.

Podle § 254 odst. 1 tr.ř. nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr.ř., přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Podle § 254 odst. 2 tr.ř. přihlíží odvolací soud k vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání. Podle § 254 odst. 3 tr.ř. přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání, je-li oprávněnou osobou napaden výrok o vině.

Krajský soud ve smyslu shora uvedených zákonných ustanovení a s přihlédnutím k námitkám podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo. Učinil pak následující zjištění a závěry.

Budiž předně konstatováno, že aktuální rozhodnutí odvolacího soudu není první, neboť Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodoval již ke stížnosti státního zástupce

Okresního státního zastupitelství v Prachaticích do usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 18.7.2008, č.j. 4 T 106/2008-150, kterým podle ust. § 314c odst. 1 písm. a), § 188 odst. 1 písm. e) tr.ř. okresní soud věc vrátil státnímu zástupci k došetření, a tehdy usnesením ze dne 19.8.2008, č.j. 23 To 683/2008-161 podle ust. § 149 odst. 1 písm. b) tr.ř. citované usnesení zrušil a okresnímu soudu uložil o věci znovu jednat a rozhodnout. To okresní soud učinil a rozsudkem ze dne 3.12.2008, č.j. 4 T 106/2008-225 obžalovaného podle § 226 písm. b) tr.ř. obžaloby zprostil. K odvolání státního zástupce a poškozené Oborové zdravotní pojišťovny zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví Praha krajský soud usnesením ze dne 31.3.2009, č.j. 23 To 54/2009-251, k odvolání státního zástupce podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr.ř. rozsudek zrušil a podle § 259 odst. 1 tr.ř. vrátil věc soudu prvního stupně, odvolání poškozené pojišťovny zamítl. Poté následuje odvoláním obžalovaného a poškozených napadený rozsudek č.j. 4 T 106/2008-271.

Předně jest zapotřebí konstatovat, že samo rozhodnutí o vině obžalovaného [redacted] nedbalostním trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. jest rozhodnutím správným, stejně jako rozhodnutí o šestiměsíčním trestu odnětí svobody, který obžalovanému byl podle § 224 odst. 1 tr. zák. uložen a výkon jeho podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zák. na jednoroční zkušební dobu podmíněně odložen. Nepochybně nejedná se o trest nikterak přísný, natož nepřiměřeně přísný, neboť zákonodárce sankcionuje trestný čin podle § 224 odst. 1 tr. zák. trestem odnětí svobody maximálně dvouletým, když není od věci v posuzovaném případě konstatovat, že jednoroční zkušební doba stanovena jest na samé dolní hranici zákonného rozpětí.

Jakkoli jest odkázat na předchozí rozhodnutí odvolacího soudu shora zmiňovaná, to především k argumentaci o vztahu ust. § 415 obč. zák. k trestní odpovědnosti obžalovaného trestným činem podle ust. § 224 odst. 1 tr. zák., pak aktuálně při rozhodování o odvolání obžalovaného jest především přitakat i argumentaci státního zástupce k pravidlům FIS pro chování na sjezdových tratích, kteréžto instrukce byly na viditelném místě umístěny i na sjezdovce Kobyla. Předně „každý lyžař nebo snowboardista se musí n e u s t á l e chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného“ (pravidlo 1.). Pravidlo 2. stanoví, že „každý lyžař nebo snowboardista musí jezdit s přiměřeným odstupem a s ohledem na vzdálenost, na kterou vidí. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svému umění, terénu, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu“. Podle pravidla číslo 3 „lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním. Podle pravidla čtvrtého „předjíždět se může zeshora nebo zespoda, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři či snowboardistovi pro v š e c h n y j e h o p o h y b y dostatek prostoru“.

Není a nemůže býti odvolací soud přesvědčen, že obžalovaný [redacted] tato pravidla respektoval, neboť výsledek je ten, který mj. dokumentuje fotografie číslo 2 (ve spisové dokumentaci č.l. 57), že obžalovaný na nezletilou lyžařku [redacted] včas nereagoval a přešel přední část jejich lyží, srazil nezletilou a tak ji způsobil ona zranění, která popsána jsou ve výroku rozsudku. Takto zjištěný skutkový stav je nezpochybnitelný a nelze za takové situace se domnívat, že obžalovaný se jednání, jehož následkem bylo výrazné zranění poškozené, nedopustil, resp. že za ně odpovědnost nenese, resp. že vše učinil, aby střetu s nezletilou zabránil.

„Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti“, stanoví zákonodárce v § 224 odst. 1 tr. zák. Podle ust. § 5 písm. a) tr. zák. trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

„věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí nebo (písm. b)) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl“.

Obžalovaný [REDAKCE] je nepochybně lyžařem zkušeným, ba školeným, shora uvedená pravidla FIS nebyla mu neznámá. Přesto na sjezdovce, jakkoli samozřejmě neúmyslně, choval se způsobem, v jehož důsledku po přímém střetu s poškozenou [REDAKCE] přivodil této zranění, které jest nepochybně z hlediska trestního zákona (§ 89 odst. 7 písm. e) tr. zák.) těžkou újmu na zdraví, když trestný čin ublížení na zdraví podle ust. § 224 odst. 1 tr. zák. spáchal z nedbalosti vědomé, to právě skrze svoji zkušenost sportovní, neboť měl vědět, že způsobem v trestním zákoně uvedeným zájem zákonem chráněný porušit nebo ohrozit může, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové ohrožení nezpůsobí.

Není od věci, ač jde opět o rozhodnutí občanskoprávní – usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 1506/2004, zdůraznit, že bylo povinností obžalovaného sledovat situaci před sebou a na sjezdovce jet tak, aby neohrozil před sebou jedoucí lyžaře. Jest opakovat z tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu, shodně se státním zástupcem, že pravidla chování pro lyžaře vydaná Mezinárodní lyžařskou federací FIS obsahují normy, jejichž dodržováním má být zajištěna bezpečnost lyžařů a slouží tak k předcházení vzniku škod, s nimiž zákon spojuje odpovědnost. I když nejsou obecně závazným předpisem, jsou to pravidla pro lyžaře na sjezdové trati závazná, a to bez ohledu na to, zda jsou zdrojem práva či nikoliv. Odvolací soud konkretizuje, která pravidla FIS obžalovaný porušil a v důsledku toho přivodil zranění poškozené a naplnil tak po stránce objektivní i subjektivní i všechny zákonné znaky nedbalostního trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Odvolací soud považuje za důležité reagovat na skutečnost, že soud prvního stupně (strana 9 napadeného rozsudku) uvádí doslova takto: „Obžaloba dále uváděla, že obžalovaný se dopustil jednání z důvodu rychlé riskantní jízdy“. Dle soudu však ani tato skutečnost provedenými důkazy nebyla potvrzena. Obžalovaný uvádí, že jel dle něho přiměřeně, taktéž další osoby, které se k tomu vyjadřovaly, tj. svědci [REDAKCE] a [REDAKCE], potvrdili, že obžalovaný jezdil tak jako oni a ti, že jezdili jako ostatní účastníci večerního lyžování. Také hodnotí obžalovaného jako dobrého lyžaře. V případě samotného otce poškozené nebylo potvrzeno, že by měl jet abnormálně rychle... Z provedených důkazů nevyplývá žádný závěr, že by se obžalovaný na sjezdovce pohyboval riskantně či jakkoli vybočoval svým způsobem jízdy z toho, jak se zde pohybovali ostatní lyžaři“.

Odvolací soud cituje takto z odůvodnění napadeného rozsudku z té příčiny, že odůvodnění toto je nesouladné s popisem skutku, jak ve výroku rozsudku jest uveden, když příčinou posuzované události má být rychlá, riskantní jízda obžalovaného, který nestačil včas na nezletilou lyžařku reagovat. Jest učiniti z provedeného dokazování závěr opírající se o svědecké výpovědi zmiňovaných již lyžařů [REDAKCE] a [REDAKCE], a konečně i svědka, otce poškozené [REDAKCE], jakož i výpověď obžalovaného [REDAKCE], že jeho jízda riskantní nebyla, že spíše jedná se o takový způsob jízdy, pro který je charakteristické ze strany obžalovaného nevěnování dostatečné pozornosti situaci na sjezdovce, kterážto formulace přesněji vystihuje chování lyžařovo a porušení zmíněných již pravidel FIS, a sice v bodě 1 (ohled na ostatní lyžaře), v bodě 3 (volba jízdní stopy) a v bodě 4 (předjíždění). V tomto ohledu také odvolací soud k odvolání obžalovaného popis skutku upravil. Dále jest zřejmé, že jakkoli původně naznačované spoluzavinění otce nezletilé, svědka [REDAKCE], by

mohlo být aktuální, další doplněné dokazování poznatek tento nepřináší. Jest přisvědčit státnímu zástupci, že „není žádného důvodu uvažovat o spoluzavinění otce [redacted]... nejednalo se o žádný výcvik, kde by pan poškozený působil jako instruktor a kde by byl povinen jet vpředu. Jednalo se o docela normální společnou jízdu otce s dcerou a dcera nebyla úplná začátečnice, byla to lyžařka, která už měla určité zkušenosti“. Nelze nacházet jakési spoluzavinění ani v tom, že sama nezletilá poškozená měla být oděna nevýrazně a přispěla tak k přehlédnutí ze strany obžalovaného, neboť ona měla oděv k tomuto druhu sportu přiměřený a obvyklý.

Ježto okresním soudem zjišťované spoluzavinění otce poškozené soudu bylo důvodem, skrze který poškozené [redacted], [redacted] a [redacted] zastoupené zmocněncem, podle ust. § 229 odst. 1 tr.ř. s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních odkázal, a protože odvolací soud z příčin shora uvedených takové spoluzavinění na straně otcově neshledal a odvolání poškozených má za odvolání po právu podané a řádně odůvodněné, rozhodl jak k odvolání poškozených, tak k odvolání obžalovaného podle ust. § 258 odst. 1 písm. b), f) tr.ř. napadený rozsudek v celém rozsahu zrušit a podle ust. § 259 odst. 3 tr.ř. znovu rozhodnout tak, že obžalovaný [redacted] jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví a spáchal tím trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., to skutkem v tomto rozsudku popsáním, z něhož patrně, že nikoli rychlou riskantní jízdou, ale nevěnováním dostatečné pozornosti situaci na sjezdovce obžalovaný přivodil následek v podobě těžké újmy na zdraví poškozené nezl. [redacted]. Za tento trestný čin obžalovanému uložen shodný trest, jak uložen byl i rozhodnutím soudu okresního, tj. šestiměsíční trest odnětí svobody, jehož výkon na jednoroční zkušební dobu podmíněně jest odložen, to podle ust. § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zák., když v takto uloženém trestu projevují se všechny okolnosti polehčující, které shledal již soud prvního stupně. Nicméně z příčiny již shora rozvedené zavazuje krajský soud podle ust. § 228 odst. 1 tr.ř. obžalovaného povinností částkou 55.897,- Kč nahradit škodu Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, Roškotova 1225/1, Praha 4, však i poškozeným [redacted] částkou 54.408,- Kč, [redacted] částkou 10.904,- Kč a [redacted] částkou 4.207,- Kč, neboť nároky tyto poškození řádně odůvodnili a nepřekáží ničeho, aby jejich nárok byl uznán, resp. jejich odvolání považováno bylo za důvodné.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat

a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání

obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

V Českých Budějovicích dne 15.9.2009

JUDr. Jan Š t í c h a , v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

